

for at afholde retsmøder i sådanne sager uden for hovedtingstedet, og at der ved afvejningen af de forskellige hensyn lægges stor vægt på de lokale behov.

Som led i forberedelsen af den kommende overgang til et fuldt digitaliseret tinglysningssystem, som Justitsministeriet forventer at fremsætte lovforslag om senere i denne Folketings-samling, foreslås det endvidere at oprette en ny specialdomstol for hele landet, Tinglysningssretten, der gradvis vil skulle overtage tinglysningsopgaven fra byretterne. Ud fra en samlet vurdering, hvori både regionale og driftsmæssige hensyn er indgået, har regeringen besluttet at foreslå Tinglysningssretten placeret i Hobro. Der er således lagt vægt på bl.a. rekrutteringsmæssige hensyn, som er påpeget i høringssvarene over et udkast til lovforslaget.

Det foreslås som ovenfor nævnt at gennemføre en mere sammenhængende instansordning, hvor byretterne bliver den almindelige førsteinstans i alle civile sager og straffesager. Landsretterne og Højesteret vil i højere grad kunne fungere som overordnede appelinstanser, der fastlægger praksis i sager af principiel eller anden vidtrækkende betydning. Der vil være mulighed for at henvise principielle sager fra byretten til landsretten som første instans, således at sagen uden tilladelse fra Procesbevillingsnævnet vil kunne indbringes for Højesteret som ankeinstans.

Sø- og Handelsretten foreslås videreført under navnet Handelsretten som en landsdækkende specialdomstol for visse civile sager i første instans med direkte appel til Højesteret. Handelsretten får kompetence til at behandle erhvervsrelaterede sager inden for et sagligt afgrænset område, der navnlig omfatter internationale erhvervsager, principielle erhvervsager, der henvises fra byretten, en række immaterialretlige sager og civile konkurrencesager.

Det foreslås, at en civil sag i visse tilfælde skal kunne behandles af tre juridiske dommere i byretten, f.eks. hvis sagen er af principiel karakter, når sagens udfald kan få væsentlig betydning for andre end parterne, eller når sagen rejser særlig omfattende eller vanskelige retlige eller bevismæssige spørgsmål. Denne mulighed for såkaldt kollegial behandling er samtidig en af forudsætningerne for, at byretterne fremover vil kunne fungere som almindelig første instans i alle sager. Der lægges endvidere op til i øget omfang at

bruge sagkyndige meddommere ved behandlingen af civile sager i byretten og landsretten.

Det foreslås at indføre mere fleksible sagsbehandlingsregler i civile sager. Disse regler vil bl.a. give retten mulighed for efter det konkrete behov at gennemføre en mere effektiv sagsstyring også i større civile sager. Der foreslås også nye lovregler, som giver mulighed for eventuelt at indføre ny teknologi i retssagsbehandlingen i væsentligt øget omfang, bl.a. i forbindelse med afhøringer og/eller afholdelse af retsmøder.

Det foreslås også at indføre en særlig forenklet procesform for civile sager om krav under 50.000 kr. – en ”småsagsproces” – med henblik på at gøre det lettere, hurtigere og billigere for borgere og virksomheder at gennemføre retssager om mindre krav. Forenklingen i forhold til de almindelige procesregler består bl.a. i, at retten skal varetage forberedelsen af sagen, således at der ikke er behov for advokatbistand ved sagens anlæg og forberedelse, at der stilles strengere krav om, at eventuel bevisførelse skal være relevant for afgørelsen af sagen, og at der indføres forenkledede regler om sagkyndig oplysning af sagen. Der foreslås desuden en forenklet appelbehandling af sager, der er afgjort i småsagsprocessen. Det foreslås, at parterne kan aftale, at en sag ikke skal behandles efter småsagsreglerne.

Endvidere foreslås en nyordning vedrørende nævningsager, således at nævningsager fremover skal behandles med 6 nævninger og 3 juridiske dommere i byretten som første instans og med 9 nævninger og 3 juridiske dommere i landsretten, hvis anken omfatter beviserne for tiltaltes skyld (bevisanke). Der bliver således som noget nyt mulighed for i disse sager at få foretaget en fuldstændig prøvelse af skyldsspørgsmålet i to instanser. Det foreslås endvidere, at afgørelsen af skyldsspørgsmålet i nævningsager skal begrundes i samme omfang som i andre straffesager, og med henblik herpå foreslås det at indføre fælles votering mellem nævninger og juridiske dommere også vedrørende skyldsspørgsmålet, I sammenhæng hermed foreslås afstemningsreglerne udformet således, at der i begge instanser kun kan domfældes, hvis både et flertal af nævningerne og et flertal af de juridiske dommere stemmer for det.

Det foreslås, at sager om grov narkotikakriminalitet undtages fra nævningebehandling, idet disse sager på grund af deres karakter i praksis er mindre egnede til nævningebehandling på sam-